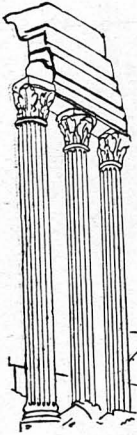

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΜΑΣ ΑΓΩΝΑ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Πώς παραδόθηκε η Ακρόπολις των Αθηνών στην Κυβέρνησι της Ελλάδος. Οι Βαυαροί στην Ακρόπολι. Ο τελευταίος Τούρκος φρούραρχος. Η σκηνή της παραδόσεως. Μία νυχτιά ανάμεσα στις Ένδοξες Πύλεις. Το τάμα του Χιώτη πλοίαρχου. Η Γαλανόλευκη κυματίζει στον Παρθεώνα, κτλ. κτλ.

Η τελευταία σκηνή της Ελληνικής Ύψαν-στάσεως είνε ή παράδοσις τής Ακροπόλεως στός Έλληνας και ή ύψωσις τής Γαλανόλευκης στή κορυφή του Ιερού αυτού Βράχου. Η ιστορία αυτή είνε άκεία περίεργη:

Η Ακρόπολις ώς τόν Απρίλιον του 1833 κατείχετο από τούς Τούρκους. Η ένέργειες του Καποδίστρια ή του παραδόθη τού φρούριου συτό, δέν είχαν φτάσει σέ άποτέλεσμα άκόμη. Μόνο μετά την άφιξη του Βασιλέως Όθωνος — και έταν πελά τή Ρωσικά στρατεύματα είχαν κατέβει ώς την Αδριανούπολι και φοβήσαν νά μπουν στήν Κωνσταντινούπολι — ή Τουρκία αναγκάστηκε νά άδωσι τέλος στό Έλληνοτουρκικό αυτό ζήτημα.

Στίς 14 Μαρτίου 1833 ένα Βαυαρικό τάγμα, από κείνα που είχαν συνδεδείσει τόν Όθωνα στήν Ελλάδα, διετάχθη νά φύγη από τή Νούβλιον, νά πάη στας Αθήνας και νά παραλάβη τήν πόλι και τήν Ακρόπολι από τούς Τούρκους. Το τάγμα αυτό, στήν 1η Απριλίου, έρχόμενο από την Πάργαθα, κατέβηκε στό Μοναστήρι του Παριουιού. Από κει οι Βαυαροί στρατιώτες είδαν για πρώτη φορά τή ένδοξα έρειπια και έζητοκραύγαζαν τρεις φορές ένθουσιασμένοι.

Κατά τού μεσημέρι — ής ίδιου μέρας, τού τάγμα έπροχώρησε στόν κάμπο τών Αθηνών. Το θέαμα τής πόλεως ήταν οίκοι. Από τού ένδοξο ε' Αστρι δέν είχαν μείνει πούα σφοδι έρειπια. Ο έπιτατής πόλεμος τού είχε καταστρέψει. Ολοι οι κάτοικοι τής, και οι πού νοικοκυραίοι, κατοικούσαν τόρα σέ κείνα δόσπια. Το μόνο σπίτι τής ποικότης ήταν τού Παπαρρηγοπούλου, προσέειν τής Ρωσσίας, στήν Πλάκα. Οπου κατοικούσε ο Όθων όταν πρωτόβηθε στας Αθήνας.

Όταν ο Βαυαρικός στρατός έπληρώσασε στήν πόλι, είδε τούς κατοίκους νά τόν περιμένει για νά τόν ύποδεχθι. Η γυναίκες φορούσαν τά γιορνά τούς, κρατούσαν κλάδους έλιάς και κουνώντας τούς έζητοκραύγαζαν ύπό τού Όθωνος. Με λουλούδια δέ και φύλλα δάφνης έφαιναν τούς στρατιώτες τού Βασιλέως... Μπροστά στό Θησείο έπεριμενε ο Αρχιερέυς Αθηνών, με όλον τόν κλήρον, με εικόνας και λαυράδες. Ο Αρχιερέυς έψαλε εύχη και με συγκινητικά λόγια εύλόγησε τούς «στρατιώτας τού Χριστού, που ήλθαν νά εξαφανίσουν και τούς τελευταίους Όθωμανούς και νά καταβείδσουν από τόν ένδοξον λόφον τήν πρασίην σημαίαν τού ψευδοπροφήτου».

Τήν άλλη μέρα έδόθηκε ή διαταγή νά καταληφθι ή Ακρόπολις. Στίς 9 τού πρωι, τού πρώτου στρατιωτικού άποσπασμα σαφάράσασε στό στενω δρομικό που έφερχε στόν Ιερό Λόφον. Η Τουρκική φρουρά ήσπετελειτό από 257 στρατιώτες. Παρετάχθη στήν είσοδο τής Ακροπό-

λης και Ψευνηής επίδρομους.

«Αν έχω και σήμερα τίποτε μέσα μου, μανούλα μου, αυτό τού κληρονομία από σένα. Ο,τι πηρα εστ' άλλου, είνε ψεύτικο, είνε άντικλιτευτικό. Και μετανωμιένους, άρασιμένους τόρα πελά, με την περιε τών έτών, άγάσρια δ,τι στήν Τέχνη είνε άγνό, αλλά, αληθινό σάν και σένα. Θέλω νά έξιλεωθώ μπροστά σου, αυτό ζήτησ τόρα μονάχα. Δέ θέλω πελά ν' ακούωσιν, νά με θαυμάζουν, νά με λένε σπουδαίο και τρανό. Φτάνει νά έχω μέσα μου τήν ικανοποίησι πώς κάνω κάτι, πού άν έξουσις έσο και τού διάβαξες, θά σου άρεσε, γιατί θύ έμοιαζε με τήν απλή και άδοξη ψυχή σου. Μου φτάνει από κει που βοήσασαι νά μ' εύλογάς και ο κόσμος όλος ώς με καταφρονείσι. Είμουν τότε που έσο ζώσας «Μεγάλο». Τώρα, όσο μεγαλώνω, όσο γεράνω, θέλω νά ξαναγίνω μικρός, πού μικρός, νά ξαναγίνω παιδι και με τή φαντασία μου νά σέ ζωντανάγω, νά φθώ κοντά στήν αγαπλιά σου, νά κλάψω και νά σου πώ: «Έλέγε μου, μανούλα μου, λέγε μου νά ο' άκούω, γιατί έσα λές άν τά ξαναπώ στόν κόσμο, Γ-σος δέν με πούν μεγάλο, ίσως και νά με κολύπη ή άφάνεια, μά μου φτάνει νά κάνω μερικέσ αισθαντικέσ ψυχές νά δακρύνουν.»

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τό Ι' μέρος.

λεος και ύποδέχτηκε τούς Βαυαρούς...

Οι Τούρκοι αυτοί φαινόταν σάν ήλιπτες. Φορούσαν κουφέλια και άντι παντοπιών έφραγαν και αντι παντοπιές που τούς έκαναν κοικαυούς. Τ' άρματά τους ήσαν άστραφοκοπιόσαν. Ήσαν μακρού Ισπανικά ντουφέκια, άσημοστούλιτες πιστόλις και πλατείεσ μαγαίρες. Η σκέψη ότι θά έφραγαν με τέτοιον μάλοτα τρόπο από τας Αθήνας, τούς είχε έπηρεάσει και ήσαν σιωπηλοί, σποντοκρυσμασμένοι. Οι Βαυαροί τούς έχωρήθησαν στρατιωτικώς και οι Τούρκοι, άκεφοι, άνταπέδουσαν τόν χαϊρετισμό.

Όσμαν έφέντης όνομαζόταν ο τελευταίος Τούρκος Φρούραρχος τών Αθηνών. Αυτός παρέδωσε στόν άρχηγό του Βαυαρικού στρατού ταγματάρχη Πύλιγκεν τού σχετικό έγγραφο τής Υψηλής Πύλης, και ο Πύλιγκεν τού έδωσε τού αντίστοιχο έγγραφο τής Έλληνικής Κυβερνήσεως. Από τή στιγμή εκείνη, ύστερα από τεσσάρων αιώνων δουλεία, ή Ακρόπολις ήταν έλεύθερη, ξανακοιμένη στό προσκήνιο τού πολιτισμένου κόσμου, ο όποιος ύπεδέχθη με χαρά τήν ιστορική άγγελία.

Ο ταγματάρχης Πύλιγκεν, σ' Απομνημονεύματά του, γράφει τίς έντυπώσεις του από τήν πρώτη νύχτα που πέρασε στήν Ακρόπολι, ώς έξής:

«Τή νύχτα, τού φεγγαριού όλόμοιο, χύνοντασ τού μελιχρό φύσ του στόν Αττικό κάμπο και τά περιφανα έρείπια, έπαρουσίαζε μιά ζαχαρωιά φαντασμαγορική.

«Είχα στήσει ή σκηνή μου ανάμεσα στίς στήλεσ τού Παρθενώνος. Ένα κομμάτι μάγμαρο μου έχρησιμίενσε ώς προσκέφαλο και μιά παχειά πάθα νά στρωμα. Τή νύχτα, με άνοιχτά μάτια, έβλεπα εκλήηκτος, οί μιά ύπεροχη φαντασίοσι, νά παίρνουν σάρμα όλοι οι πόθοι τής νεότητός μου. Έβλεπα τόν Περικλή έπάνω στήν Ακρόπολι, τού Σωκράτη με τούς μαθητές του, τού Δημοσθένη και τόν Εϋδημίδη νά μαινούν στό Ναό τής Παλλάδος. Έσοι, για μιά νύχτα, έξησα μέσα στόν κόσμο τού άρχαίου Έλληνικού βίου και ή νύχτα εκείνη ύπήρξε ή έντυνέστερη τής ζωής μου.»

Ο ταγματάρχης Πύλιγκεν και οι άλλοι Βαυαροί που κατέλαβαν τήν Ακρόπολι, δέν είχαν βέβαια τόσο Έλληνικά τά αισθηματια, ώστε νά σκεφθόν νά ύψώσουν τήν Έλληνική Σημαία στό φρούριον.

Αλλά τήν άλλη μέρα παρουσιάστηκε στό Βαυαρό Φρούραρχο ένας Χιώτης πλοίαρχος, εκκατεν Διμήτησ όνομαζόμενος, ο όποιος έζήτησε νά τού μιλήρη, και με τού διεκμηνία του ελε τά έξής:

— Ηρθα με τού καρδίη μου κάτο στό λιμάνι, στόν Πειραιά. Τό είχα τάμα νάρθω νά προσκινήσω τήν Παναγιά τήν Αθηνιώτισσα λευτερομένη από τήν Τουρκία. Έφερα και τή σημαία τού καρδιαίου μου, νά τήν ύψώσουμε στό Κάστρο.

Ο Βαυαρός άξιωματικός συγκινηθήρη, συνεχάρη τόν γερό-πλοίαρχο και διετάξε τούς στρατιώτες του νά στήσουν ένα κοντάρι στήν κορυφή του Παρθενώνος για τή Σημαία.

Μαζύ με τόν κατεν Διμήτηρη, είχαν άνειβι στήν Ακρόπολι και ο γυιός του μαζύ με λίγους νεαρούς Αθηνάιους. Ο γυιός τού Χιώτη κατενών έπήρη τή Σημαία από τά χέρια τού πατέρα του, άνδρηκε στόν Παρθενώνα και τήν έκρέμισε στό κοντάρι. Η Γαλανόλευκη εκκμήτισε στόν άέρα τής έλευθερίας. Η Βαυαρική φρουρά, παραταγμένη, παρουσίαζε όπλα, ο Αθηναίοι έζητοκραύγαζαν και ο κατεν Διμήτηρης εκλαγει από πατριωτική χαρά, λέγοντας:

— Δοξάσαστε, Θεέ μου, τ' όνομά σου!...

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΑ ΠΡΩΤΕΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Οι έξερεινητά και οι ζωολόγοι, όσοι έτυχε νά περιπλανηθόν μέσα στά άέρανα δόση και νά συναντηθόν με άγρια ζώα, παρατήρησαν ότι έχουν κ' αυτά έναν άγγραφο κανονισμό συμπεριφοράς μεταξύ τούς, τόν όποιον εξαμύζουν ίδιώς όταν πρόκειται νά πούν νερό. Στήν περίπτωσι αυτή, πόνουν πάντοτε πρώτοι οι έλέφαντες και κατόν έχρονται με τή σειρά τούς οι ρινόκεροι, ή καμηλοπαρδάλεις, οι άγριοι κτλ.

